

Brüssel, 23.8.2013
COM(2013) 599 final

2013/0289 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse nõukogu otsust 2007/641/EÜ, mis käsitleb Fidžit, ja pikendatakse selle kohaldamisega

SELETUSKIRI

1. 2006. aasta detsembris toimunud sõjaväelise riigipöörde tõttu alustati muudetud Cotonou lepingu artiklis 96 sätestatud konsultatsioone. Konsultatsioonide tulemusena lepitati 2007. aasta aprillis kokku inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtetega seotud kohustustes. 1. oktoobril 2007 otsustas nõukogu oma otsusega 2007/641/EÜ kehtestada Fidži suhtes asjakohased meetmed, et arengukoostöö sõltuks teataval määral Fidži edusammudest kokkulepitud kohustuste täitmisel.
2. 10. aprillil 2009 peatas Fidži president aga põhiseaduse kehtivuse, vabastas ametist kõik kohtunikud ja teatas, et valimised korraldatakse hiljemalt 2014. aasta septembris. Sellega rikkus Fidži ühepoolselt põhikohustusi, mis ta oli ELi ees 2007. aasta aprillis võtnud. Nimetatud sündmused toimusid päev pärast seda, kui apellatsioonikohus oli tunnistanud 2006. aasta riigipöörde järel ametisse nimetatud ja sõjaväelaste juhitava valitsuse õigusvastaseks. Lisaks oli Fidžil välja kuulutatud erakorraline seisukord ja oluliselt piiratud sõnavabadust.
3. Pärast kõnealuseid negatiivseid sündmusi otsustas nõukogu 24. septembril 2009 oma otsusega 2009/735/EÜ pikendada kuni 31. märtsini 2010 kehtestatud asjakohaste meetmete kohaldamisega, mis on sätestatud 1. oktoobril 2009 aeguma pidanud otsuses 2007/641/EÜ. ELiga kokkulepitud kohustuste täitmise edasise hilinemise tõttu otsustas nõukogu 29. märtsil 2010 otsusega 2010/208/EL pikendada otsuses 2007/641/EÜ Fidži suhtes kehtestatud asjakohaste meetmete kohaldamisega kuni 1. oktoobrini 2010, 27. septembril 2010 pikendati otsusega 2010/589/EL kõnealust kohaldamisega kuni 31. märtsini 2011, 31. märtsil 2011 otsusega 2011/219/EL kuni 30. septembrini 2011 ning 26. septembril 2011 otsusega 2011/637/EL veel kuni 30. septembrini 2012.
4. Pärast teatavaid edusamme 2012. aasta alguses, st erakorralise seisukorra eeskirja kehtetuks tunnistamist 7. jaanuaril 2012 ja 9. märtsil 2012 välja kuulutatud poliitilist protsessi, mille tulemusena peaks märtsiks 2013 valmima uus põhiseadus ja uute parlamendivalimiste teel peaks septembriks 2014 taastatama põhiseaduslik demokraatia, otsustas nõukogu oma 24. septembri 2012. aasta otsusega nr 2012/523/EL kaaluda võimalikku arenguabi programmide ettevalmistamist tulevikus, pikendades asjakohaste meetmete kohaldamisega 30. septembrini 2013.
5. Fidži jaoks on peamine rahastamisallikas suhkrosektori ümberkorraldamisega kaasnevad meetmed endiste suhkruprotokolliga ühinenud riikide jaoks. Toetus antakse valitsusväliste asutuste kaudu (piirkondlikud ja valitsusvälised organisatsioonid), et leevendada suhkrosektori ümberkorraldamise majanduslikku ja sotsiaalset mõju, toetades mitmekesist turupõhist põllumajandust, edendades alternatiivseid elatusvahendeid ja sissetulekut andvaid tegevusi kõige enam mõjutatud elanikkonnakihtide seas ning vähendades loodusõnnetuste ohtu. 10. Euroopa Arengufondi raames mitmeaastase sihtprogrammi 2008–2010 jaoks ette nähtud 60 miljonit eurot seoti kulukohustustega vaid 8 miljonit eurot, mis eraldati kahjulike sotsiaalsete mõjude leevendamise programmile (2010. aasta tegevusprogramm). 52 miljonit eurot läks kaotsi Fidži väheste edusammude tõttu demokraatliku korra taastamisel. 10. Euroopa Arengufondi raames kiideti mitmeaastase sihtprogrammi 2011–2013 jaoks heaks veel 49 miljonit eurot, millest 17 miljonit eurot seoti aastatel 2011 ja 2012 kulukohustustega põllumajanduse põhiteenuseid ja alternatiivseid elatusvahendeid toetavate programmide rahastamiseks ning 31 miljonit eurot seotakse kulukohustustega enne 2013. aasta lõppu suhkrutööstuse toetamiseks.

6. Juunis 2012 asutati põhiseaduskomisjon. Pärast põhjalikku avalikku konsultatsiooni valmis 2012. aasta detsembris põhiseaduse eelnõu lõplik tekst. Seejärel konfiskeeris politsei põhiseaduse eelnõu ja peaminister andis valitsuse õigustalitusele ülesande koostada uus põhiseaduse eelnõu, mille vaatab 2013. aasta märtsi lõpuks läbi ja kiidab heaks põhiseadusassamblee. 2013. aasta jaanuari keskel avaldati uus vastuoluline dekreet poliitiliste parteide (uuesti) registreerimise kohta, millega sätestati mitmeid piiranguid, millest paljud ei ole kooskõlas tavapärase rahvusvahelise õigusega. Dekreeti muudeti veebruari keskel, seades täiendavaid piiranguid. 21. märtsil esitles peaminister pöördumises rahva poole uut põhiseaduse eelnõu ja teavitas riiki sellest, et põhiseadusassambleed ei saanud moodustada poliitiliste parteide puuduliku registreerumise tõttu uue dekreeidi kohaselt. Selle asemel kutsuti inimesi ülesse eri vahendeid kasutades vahetult esitama märkusi põhiseaduse eelnõu kohta. Pärast 1100 märkuse saamist tegeleb valitsus praegu eelnõu viimistlemisega. Endiselt ei ole selge, millises ulatuses avalikkuse märkusi uue põhiseaduse juures arvesse võetakse.
7. Fidži seisab ajaloolise tähtsusega demokraatia taastamise protsessi alguses. Järgnevateks sammudeks peaksid olema läbipaistev, usaldusväärne ja suure osalusega valimisprotsess ning demokraatlikud valimised. Selle saavutamise alustalad on löönud kõikuma ja seetõttu teeb komisjon ettepaneku, et nõukogu pikendaks kohaldatavat poliitikat ja asjakohaseid meetmeid 18 kuu võrra, jättes võimaluse meetmed mis tahes ajal uue nõukogu otsusega läbi vaadata.
8. Selleks et julgustada Fidžit taastama demokraatiat, õigusriiki ning täielikku kinnipidamist inimõigustest ja põhivabadustest lõppeesmärgiga olukord Fidžil normaliseerida, peaks EL suurendama poliitilisi sidemeid Fidžiga ja jätkama poliitilist dialoogi eemärgiga vaadata läbi ja ajakohastada kohustused, milles Fidži Vabariigiga 2007. aastal kokku lepiti, et kustutada kehtivuse kaotanud punktid ja tagada kohustuste kooskõla uue põhiseadusega. Oluline osa sellest dialoogist toimub Fidži demokratiseerimisprotsessi jaoks otsustaval ajal, mil riigis lähenevad valimised, mis peavad toimuma hiljemalt septembris 2014.
9. Tehakse ettepanek teavitada Fidži vahevalitsust käesolevast otsusest otsusele lisatud president Nailatikaule adresseeritud kirja kavandi kaudu ja teavitada teda järgmistest asjaoludest:
 - a) EL ootab järgmisi samme, et saavutada läbipaistev, usaldusväärne ja suure osalusega valimisprotsess, vabad ja õiglased valimised ning Fidži naasmine demokraatliku korra juurde;
 - b) põhiseadusliku korra juurde tagasipöördumise osas tehtud edusammudest sõltuvad jätkuvalt arengukoostöö valdkonnas tehtavad ELi otsused ja EL on valmis jätkama 11. EAFi programmide ettevalmistamist ning ettenähtud ajal teavitama riikliku rahastamispaketi esialgsest summast, samas kui 11. EAFi programmidokumentide koostamise lõpuleviimist, allkirjutamist ja rakendamist kaalutakse, kui on moodustatud demokraatlikult valitud valitsus;
 - c) EL teeb ettepaneku poliitilise dialoogi tihendamiseks, et vaadata läbi 2007. aastal kokku lepitud kohustused ning kohandada sellele vastavalt asjakohaseid meetmeid lõppeesmärgiga normaliseerida suhted Fidžiga.
10. Asjakohastes meetmetes tehtavates muudatustes lähtutakse poliitilise dialoogi kaudu toimuvast 2007. aastal kokku lepitud kohustuste läbivaatamisest ja ajakohastamisest ning need kajastavad Fidžis valitsevat poliitilist ja õiguslikku olukorda. 11. EAFi

programme käsitlevad arutelud jätkuvad kooskõlas nõukogu 2012. aasta otsusega ja Fidžit teavitatakse eraldatava rahastamise esialgsest summast, kui vajalikud otsused järgmise EAFi kohta seda võimaldavad.

Kokkuvõte

Eespool toodut silmas pidades tehakse nõukogule ettepanek võtta vastu lisatud ettepaneku eelnõu nõukogu otsuse kohta, millega muudetakse Fidži Vabariigi suhtes võetavaid asjakohaseid meetmeid ja pikendatakse nende kohaldamisaega.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse nõukogu otsust 2007/641/EÜ, mis käsitleb Fidžit, ja pikendatakse selle kohaldamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse 23. juunil 2000 Cotonous alla kirjutatud koostöölepingut¹ ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma liikmete ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mida on viimati muudetud 22. juunil 2010² Ouagadougous Burkina Fasos (edaspidi „Cotonou leping”), eriti selle artiklit 96,

võttes arvesse nõukogu kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate sisekokkulepet Cotonou lepingu rakendamiseks võetavate meetmete ja järgitavate menetluste kohta,³ eriti selle artiklit 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend (edaspidi „arengukoostöö rahastamisvahendi määrus”),⁴ eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsus 2007/641/EÜ⁵ võeti vastu selleks, et võtta asjakohaseid meetmeid pärast Cotonou lepingu artiklis 9 loetletud oluliste lepingu osade rikkumist ja arengukoostöö rahastamisvahendi artiklis 3 osutatud väärtuste eiramist.
- (2) Kõnealuseid meetmeid on pikendatud nõukogu otsusega 2009/735/EÜ⁶ ja hiljem nõukogu otsustega 2010/208/EL,⁷ 2010/589/EL,⁸ 2011/219/EL,⁹ 2011/637/EL¹⁰ ja 2012/523/EL,¹¹ kuna Fidži Vabariigil on mitte ainult endiselt täitmata 2007. aasta aprillis toimunud konsulteerimiste käigus võetud põhikohustused seoses Cotonou lepingu oluliste osadega, vaid mitme kõnealuse kohustuse osas on esinenud ka märkimisväärseid tagasilööke.
- (3) Alates 2007. aasta aprillist on palju toimunud ja Fidži Vabariigiga kokku lepitud kohustused tuleb sellest lähtuvalt läbi vaadata. Poliitilise dialoogi käigus vaadatakse

¹ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

² ELT L 287, 4.11.2010, lk 3.

³ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 376.

⁴ ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

⁵ ELT L 260, 5.10.2007, lk 15.

⁶ ELT L 262, 6.10.2009, lk 43.

⁷ ELT L 89, 9.4.2010, lk 7.

⁸ ELT L 260, 2.10.2010, lk 10.

⁹ ELT L 93, 7.4.2011, lk 2.

¹⁰ ELT L 252, 28.9.2011, lk 1.

¹¹ ELT L 263, 28.9.2012, lk 2.

kohustused läbi vastavalt valitsevale õiguslikule olukorrale. Jätkata tuleks võimalikke ettevalmistusi arenguabi andmiseks tulevikus.

- (4) Otsuse 2007/641/EÜ kehtivus lõppeb 30. septembril 2013. Otsuse sisu tuleks ajakohastada ja selle kohaldamisaega pikendada.
- (5) Euroopa Liit alustab poliitilist dialoogi, et vaadata läbi ja ajakohastada 2007. aastal kokku lepitud kohustused ning kohandada vastavalt sellele asjakohaseid meetmeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2007/641/EÜ muudetakse järgmiselt:

Artikli 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käesolev otsus kehtib kuni 31. märtsini 2015. Otsus vaadatakse korrapäraselt vähemalt iga kuue kuu tagant läbi.”.

Artikkel 2

Käesoleva otsuse lisas olev kiri adresseeritakse Fidži Vabariigile.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

Kirja kavand

Tema ekstsellents Tema ekstsellents Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidži Vabariigi president

Suva

Fidži Vabariik

Lugupeetud härra suursaadik,

Euroopa Liit (EL) peab väga tähtsaks Cotonou lepingu artiklit 9 ja arengukoostöö rahastamisvahendi määruse artiklit 3. Inimõiguste ning demokraatlike ja õigusriigi põhimõtete järgimine, millele AKV–ELi partnerlus on rajatud, kuuluvad Cotonou lepingu oluliste osade hulka ning on meie suhete aluseks.

Kuus aastat on möödunud ajast, mil EL võttis vastu otsuse asjakohaste meetmete kohta pärast 2006. aasta sõjaväelist riigipööret ning mil Fidžiga lepiti kokku kohustustes.

EL märgib, et teatavad 2007. aastal võetud kohustused on aegunud ja teatavad kohustused tuleb vaadata läbi lähtuvalt Fidži uuest õigusraamistikust. Selleks et asjakohaselt hinnata Fidži reformiprotsessi, peame me need kohustused koos läbi vaatama, võttes arvesse kehtivat olukorda ja õigusraamistikku.

Seepärast on EL otsustanud oma uude asjakohaseid meetmeid käsitlevasse otsusesse lisada nõude, et EL peaks Fidžiga tihedamat poliitilist dialoogi vastavalt Cotonou lepingu artiklile 8. Seda tehakse, et vaadata koos läbi 2007. aastal kokku lepitud kohustused ja kohandada vastavalt asjakohaseid meetmeid (lisatud käesolevale kirjale), mis on vajalikud inimõigustest kinnipidamise, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete taastamiseks, kuni mõlemad pooled on jõudnud järeldusele, et tihedam dialoog on oma eesmärgi täitnud.

Kuna Fidžil on ikka veel teatavad inimõigused ja põhivabadused piiratud ja kokkulepitud kohustused on vaja läbi vaadata, on EL otsustanud pikendada asjakohaseid meetmeid 18 kuu võrra, 31. märtsini 2015. See tagab vajaliku paindlikkuse ja annab nii ELile kui ka Fidžile aega kohustustes kokku leppimiseks ning asjakohaste meetmete vastavaks kohandamiseks, samuti on valitsusel aega korraldada 2014. aasta septembrisse kavandatud valimised.

EL jälgib põhiseadusliku korra taastamisel tehtud edusamme ja sellest sõltuvad tema tulevased arengukoostööd käsitlevad otsused. Seoses sellega kinnitab EL, et ta on valmis ette valmistama 11. EAFi programme ning ettenähtud ajal teavitama riikliku rahastamispaketi esialgsest summast. 11. EAFi programmidokumentide koostamise lõpuleviimist, allakirjutamist ja rakendamist kaalutakse, kui on moodustatud demokraatlikult valitud valitsus.

Kui Fidži on läbi viinud vabad ja õiglasel valimised ning kokku leppinud läbivaadatud kohustustes ja need täitnud, korraldatakse Fidžil Cotonou lepingu artikli 96 kohane läbivaatamisalane kontrollkäik. Kui nimetatud hindamise käigus tehtud soovitusel jõutakse sellekohasele kokkuleppele, võidakse artikli 96 kohased asjakohased meetmed Fidžil lõppenuks lugeda.

Selleks et edendada Cotonou lepingu ja arengukoostöö rahastamisvahendi raames tehtavat koostööd, kutsub EL vahevalitsust üles tihendama ELiga võimalikult kiiresti poliitilist dialoogi.

EL tunnustab ka koostööd Vaikse ookeani saarte foorumi ministrite töörühmas, mis loodi jälgimaks Fidži edusamme valimiste ettevalmistamisel ja demokraatia taastamisel ning ootab järgmisi samme, et saavutada läbipaistev, usaldusväärne ja suure osalusega valimisprotsess, vabad ja õiglased valimised ning Fidži naasmine demokraatliku korra juurde.

Austusega

Brüssel,

Nõukogu nimel

C. ASHTON

eesistuja

Komisjoni nimel

A.PIEBALGS

volinik

Asjakohased meetmed, mida kohandatakse pärast kohustuste läbivaatamist tihedama poliitilise dialoogi raames:

- humanitaarabi ning kodanikuühiskonna ja kaitsetumate elanikkonnarühmade otsesest toetamist võib jätkata;
- pooleliolevat, eelkõige 8. ja 9. EAFi raames toimuvat koostöötegevust lubatakse jätkata;
- koostöötegevust, mis aitaks taastada demokraatiat ja parandada valitsemist, võib jätkata, välja arvatud väga erandlikel asjaoludel;
- suhkrureformiga kaasnevaid 2006. aasta meetmeid võib jätkata. Fidži kirjutas rahastamiskokkuleppele tehnilisel tasandil alla 19. juunil 2007. Märgitakse, et rahastamiskokkulepe sisaldab peatamisklauslit;
- 2007. aasta suhkruetoetus on null;
- 2008. aasta suhkruetoetuse avamine oli seotud tingimusega, et esitatakse tõendid valimiste usaldusväärse ja õigeaegse ettevalmistamise kohta vastavalt kokkulepitud kohustustele, nimelt et korraldatakse rahvaloendus ning põhiseaduse kohane valimispiirkondade piiride muutmine ja valimisreform, võetakse meetmed valimiskomisjoni töö tagamiseks, sealhulgas valimiskomisjoni esimehe ametisse määramiseks 30. septembriks 2007 vastavalt põhiseadusele. Fidži 2008. aasta suhkruetoetus tühistati 31. detsembril 2009;
- 2009. aasta suhkruetoetus tühistati 2009. aasta mais, sest vahevalitsus otsustas lükata üldvalimised edasi 2014. aasta septembris;
- 2010. aasta toetus tühistati enne 1. maid 2010, sest demokraatlik protsess oli pidurdunud. Arvestades siiski suhkru sektori kriitilist olukorda, suunati osa rahalistest vahenditest otsetoetusteks suhkru tootmisest otseselt sõltuvatele elanikele, et vähendada kahjulikke sotsiaalseid tagajärgi. Kõnealuseid vahendeid haldab tsentraalselt ELi delegatsioon Suvas, mitte valitsus;
- võidakse käivitada 11. EAFi programmide ettevalmistamine, seega võib Fidži oodata ettenähtud ajal teavitamist rahastamispaketi esialgsest summast;
- võidakse kaaluda eritoetust põhikohustuste elluviimiseks ja sellega seotud ettevalmistuste tegemiseks, eelkõige toetust valimiste ettevalmistamiseks ja/või läbiviimiseks;
- piirkondlik koostöö ja Fidži osalemine selles jääb muutumatuks;
- Kohustuste täitmist kontrollitakse vastavalt käesoleva kirja lisa esitatud tingimustele, mis käsitlevad pidevat dialoogi, hindamise ja järelevalve eesmärgil korraldatavate kontrollkäikudega tehtavat tihedat koostööd ning aruandlust.

FIDŽI VABARIIGIGA 2007. AASTAL KOKKU LEPITUD KOHUSTUSED**A. Demokraatia põhimõtete austamine**

Kohustus nr 1

Pärast 1. märtsi 2007 toimuvad 24 kuu jooksul vabad ja õiglased parlamendivalimised, lähtudes Vaikse ookeani saarte foorumi sekretariaadi määratud sõltumatute vaatlejate tehtud hindamise tulemustest. Valimiste ettevalmistusi ja valimisi jälgitakse, kohandatakse ja vaadatakse läbi ühiselt vastavalt vajadusele, lähtudes ühiselt kokku lepitud võrdlusalustest. See tähendab eelkõige järgmist:

- 30. juuniks 2007 võtab vahevalitsus vastu ajakava, milles kavandatakse uute parlamendivalimiste ettevalmistavate toimingute lõpuleviimise kuupäevad;
- ajakavas on täpsustatud rahvaloenduse, valimisringkondade piiride muutmise ja valimisreformi ajastus;
- piiride kindlaksmääramine ja valimisreform toimub vastavalt põhiseadusele;
- võetakse meetmed valimiskomisjoni töö tagamiseks, sealhulgas valimiskomisjoni esimehe ametisemääramiseks 30. septembriks 2007 vastavalt põhiseadusele;
- asepresident määratakse ametisse vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus võtab peamiste seadusandlike, eelarve- ja muude poliitikaalgatuste ja muudatuste vastuvõtmisel arvesse konsultatsioone kodanikuühiskonnaga ja teiste asjaomaste sidusrühmadega.

B. Õigusriik

Kohustus nr 1

Vahevalitsus annab endast parima, et takistada ähvardavate avalduste tegemist julgeolekuorganite poolt.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus järgib 1997. aasta põhiseadust ning tagab selliste põhiseaduslike institutsioonide nagu Fidži inimõiguste komisjoni, avaliku teenistuse komisjoni ja põhiseaduslike ametikohtade komisjoni normaalse ja sõltumatu töö. Säilitatakse pealike suurkogu oluline sõltumatus ja töö.

Kohustus nr 3

Kohtusüsteemi sõltumatust austatakse täielikult, süsteemil võimaldatakse vabalt töötada ning kõik asjaomased isikud austavad selle otsuseid. Eelkõige võetakse järgmised meetmed:

- vahevalitsus kohustub tagama kohtu ametisse määramise 15. juuliks 2007 vastavalt põhiseaduse paragrahvi 138 lõikele 3;
- kohtunike ametisse määramine ja/või ametist vabastamine toimub edaspidi ranges vastavuses põhiseaduse sätete ja menetluskorraga;

- sõjavägi ja politsei ega vahevalitsus ei sekku mingil juhul ega viisil kohtumenetlusse; kohustus hõlmab juristide täielikku austamist.

Kohustus nr 4

Kõik korrupsiooniga seotud kriminaalmenetlused lahendatakse asjakohaste kohtukanalite kaudu ning väidetavaid korrupsioonijuhtumeid uurivad võimalikud muud organid tegutsevad põhiseaduse kohaselt.

C. Inimõigused ja põhivabadused

Kohustus nr 1

Vahevalitsus astub kõik vajalikud sammud, et hõlbustada inimõiguste kõikide väidetavate rikkumisjuhtumite uurimist või lahendamist kooskõlas Fidži saarte seadustest tulenevate menetluste ja foorumitega.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus tunnistab 2007. aasta mais kehtetuks erakorralise seisukorra eeskirja, sõltuvalt võimalikest ohtudest riigi julgeolekule, avalikule korrale ja ohutusele.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus kohustub tagama, et Fidži inimõiguste komisjon töötab täiesti sõltumatult ja vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 4

Igas vormis sõnavabadust ja meediavabadust austatakse täielikult, nagu põhiseaduses ette nähtud.

D. Kohustuste täitmise kontroll

Kohustus nr 1

Vahevalitsus kohustub pidama korrapärasest dialoogi, et tehtud edusamme saaks kontrollida, ning võimaldab ELi ja Euroopa Komisjoni asutustele/esindajatele täieliku juurdepääsu kogu teabele inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi rahumeelse taastamise kohta Fidžil.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus teeb täielikku koostööd ELi kontrollkäikude raames, mida võidakse korraldada edusammude hindamiseks ja järelevalveks.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus saadab iga kolme kuu järel alates 30. juunist 2007 arenguaruandeid Cotonou lepingu oluliste osade järgimise ja kohustuste täitmise kohta.

Märgitakse, et teatavaid küsimusi on võimalik tulemuslikult lahendada üksnes pragmaatilise lähenemisviisiga, mis tunnustab praegust tegelikku olukorda ja keskendub tulevikule.